

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Затверджено
на засіданні приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
4.03.2021 р. (протокол № 3)

Ректор

В.П. Мельник В.П. Мельник

ПРОГРАМА
фахового вступного випробовування
для здобуття освітнього ступеня магістра

Спеціальність – 035 «Філологія»
Освітня програма – 035.068 «Турецька мова та література»

Львів-2021

Сучасна турецька мова

1. Місце турецької мови в генеалогічній та типологічній класифікаціях мов світу.
2. Турецький алфавіт та його походження.
3. Закони гармонії голосних у турецькій мові.
4. Закон гармонії приголосних у турецькій мові.
5. Словесний, фразовий, синтагматичний, логічний наголоси.
6. Поняття інтонації. Складові компоненти інтонації: мелодика, ритм, темп, тембр.
7. Лексичний склад сучасної турецької мови.
8. Лексичні категорії сучасної турецької мови (синонімія, антонімія, омонімія).
9. Поняття фразеологізму у вітчизняному (В.В.Виноградов, М. М. Шанський) та турецькому (М. Хенгірмен, О. А. Аксой) мовознавстві. Прислів'я та приказки.
10. Характеристика словників турецької мови: тлумачних, перекладних, орфоепічних, етимологічних, фразеологічних, термінологічних (відповідно до галузей науки).
11. Діалектні словники турецької мови.
12. Словники синонімів та антонімів у турецькій мові.
13. Словники арготизмів та метафор.
14. Аглютинативний характер граматики турецької мови.
15. Співвідношення граматичних систем турецької та слов'янських мов.
16. Поділ слів на частини мови.
17. Іменник та його категорії.
18. Ізафети іменників (ad tamlamaları): присвійний, відносний, якісний.
19. Словотвір іменників: загальна характеристика.
20. Займенник Групи займенників за значенням: особові, зворотні, вказівні, неозначені, питальні.

21. Словотвір займенників: загальна характеристика.
22. Прикметник: розряди за значенням.
19. Ступені порівняння якісних прикметників.
20. Зменшувально-пестлива та підсилювальна форми прикметників. Редуплікація прикметників.
21. Лексико-граматичні розряди прислівника.
22. Словотвір прислівників: загальна характеристика
23. Дієслово як частина мови.
24. Види дієслова. Перехідні та неперехідні дієслова.
25. Перифрастичні форми дієслова.
26. Способи дієслова: дійсний, наказовий, спонукальний, зобов'язальний, умовний.
27. Система часів турецького дієслова: прості та складні часи.
28. Словотвір дієслів: загальна характеристика.
29. Дієприкметник та дієприслівник як особливі форми дієслова.
30. Словотвір дієприкметників та дієприслівників.
31. Службові частини мови.
32. Післяйменник як частина мови.
33. Післяйменники-частки та післяйменники-імена.
34. Сполучник як частина мови.
35. Сполучники підрядності.
36. Частка як частина мови.
37. Вигук як частина мови.
38. Відмінки імен, які вживаються з вигуками.
39. Історія мови. Класифікаційні схеми тюркської мовної родини О.М. Самойловича, В.О. Богородицького, Ю. С. Малова, М. О. Баскакова, І. Бенцинга, К. Менгеса.
40. Хронологія тюркських мов та лінгвістичні контакти ранніх тюрків.
41. Періодизація історії турецької мови.

42. Абетки тюркських мов: рунічне письмо, османське письмо на основі арабського алфавіту, турецька абетка на основі латинського алфавіту.
43. Давньотюркські писемні джерела: орхоно-єнисейські пам'ятки, пам'ятки маніхейського письма, давньо- та середньо тюркські пам'ятки уйгурського письма, рунічні та давньоуйгурські пам'ятки.
44. Розвиток огузької мови: період VI–IX ст, період IX–XI ст, період XI– XII ст.
45. Етапи розвитку османської мови: епоха староосманської мови – XIII– XV ст., середньоосманської – XV–XIX ст. та новоосманської мови – XIX–XX ст.
46. Розвиток турецької мови у XX сторіччі: реформа абетки турецької мови., політика мовного планування, політика пуризму.
47. Просте речення: види та класифікація.
48. Головні члени речення.
49. Другорядні члени речення.
50. . Складне речення та його типи.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (до блоку «турецька мова»)

1. Алиева Р.Ю. Сравнительная характеристика фонетической системы турецкого и азербайджанского языков. Диссертация на соискание ученой степени кандидата филол. н., Махачкала, 2003. – 143 с.
2. Баскаков Н.А. Введение в изучение тюркских языков / Н. А. Баскаков. – Изд. 2-е. – М.: Высшая школа, 1969. – 384 с.
3. Баскаков Н.А. Алтайская семья языков и её изучение / Н. А. Баскаков; Институт языкознания АН СССР. – М.: Наука, 1981. – 136 с.
4. Гаджиева Н.З. Основные пути развития синтаксической структуры тюркских языков / Н. З. Гаджиева. – М.: Наука, 1973. – с. 336.
5. Дмитриев Н.К. Строй тюркских языков / Н. К. Дмитриев. – М., 1962. – 607с.
6. Дыбо А.В. Лингвистические контакты ранних тюрков: лексический фонд: пратюркский период / А. В. Дыбо . – М.: Вост. лит., 2007. – 223 с

7. Исследования по сравнительной грамматике тюркских языков / Под ред. Н. К. Дмитриева. – М., 1955 – 1962. Т. 1-4.
8. Кононов А.Н. Грамматика турецкого языка / А.Н. Кононов – М. – Л.: Академия наук СССР, 1956 – 570 с.
9. Кононов А.Н. Грамматика языка тюркских рунических памятников VII –IX вв. / А. Н. Кононов — Л.: изд-во «Наука», 1980. – 255 с.
10. Кононов А.Н. История изучения тюркских языков в России (Дооктябрьский период). – Л.: Наука, 1982. – 360 с.
11. Кормушин И.В. Древние тюркские языки / И.В. Кормушин. – Абакан: Изд-во Хакасского государственного университета им. Н.Ф. Катанова, 2004. – 336 с.
12. Малов С.Е. Памятники древнетюркской письменности / С.Е. Малов . – М.; Л.: Изд-во Ан СССР, 1951. – 451 с.
13. Малов С.Е. Енисейская письменность тюрков / С.Е. Малов. – М. – Л.: Изд. Академии наук СССР, 1952 – 118 с.
14. Меметов І.А. Порівняльний аналіз голосних і приголосних звуків турецької та кримськотатарської мов / І.А. Меметов // Вісник КНУТШ. Сер.: Східні мови та літератури. – 1998. – Вип. 1. – С. 21 – 25.
15. Мініахметова Е.Х. Арготична лексика в турецькій мові / Е.Х. Мініахметова// Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Сер.: Филология. Социальные коммуникации – 2010. – Т. 23 (62). – № 3. – С. 107-113.
16. Мініахметова Е.Х. Омоніми у турецькій мові / Е.Х. Мініахметова // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Сер.: Филология. – 2007. – Т. 20 (59). – № 5. – С. 206-214.
17. Михайлова Є.В. Морфологічна характеристика турецького слова та визначення його частиномовної приналежності / Є.В. Михайлова // Мовні і концептуальні картини світу. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. Вип. 37. – С. 78-82.
18. Наджип Э.Н. Исследования по истории тюркских языков XI–XIV вв. / Э. Н. Наджип. – М.: Наука, 1989. – 281 с.
19. Назарова Г.Ш. Лексикология современного турецкого языка / Г.Ш. Назарова. – Т.: Изд-во ТашГИВ, 2002. – 78 с.
20. Насилов В.М. Язык орхоно-енисейских памятников / В. М. Насилов. – Москва, 1960. – 86 с.

21. Покровська І.Л. Джерела виникнення синонімії у сучасній турецькій мові / І.Л. Покровська // Українська орієнталістика. – 2007/2008. – Вип. 2/3. – С. 16-19.
22. Рясянен М. Материалы по исторической фонетике тюркских языков / М. Рясянен. – М., 1955.
23. Севортян Э.В. Фонетика турецкого литературного языка. Изд. АН СССР. – М., 1955. – 147 с.
24. Севортян Э.В. Из истории развития советской тюркологии (памяти Н.К. Дмитриева) / Э.В. Севортян // Известия Академии Наук СССР, отделение литературы и языка. – том XIV, 1955. – С. 15-169.
25. Севортян Э.В. К проблеме частей речи в тюркских языках / Э.В. Севортян // Вопросы грамматического строя. М.: Изд-во Академии наук СССР, 1955. С. 188-225.
26. Сравнительно-историческая грамматика тюркских языков: Лексика / Э.Р. Тенишев (отв. ред.), Н.З. Гаджиева, Б.А. Серебренников и др.; "Институт языкознания РАН" Институт языкознания РАН. – Изд. 2-е, доп. – М.: Наука, 2001. – 824 с.
27. Щека Ю.В. Проблема частей речи в тюркских языках в свете традиционного, структурного и функционального подходов / Ю.В. Щека. Вопросы тюркской филологии. – М.: ИСАА при МГУ, 2006. Вып. VI. С. 175-189.
28. Щека Ю.В. Практическая грамматика турецкого языка / Ю.В. Щека. М.: АСТ: Восток- Запад, 2007. – 606 с.
29. Akgündüz A. 21 yüzyılda türkçenin hedefleri / A. Akgündüz // Türkçenin dünü, bugünü, yarını: Uluslararası bilgi şöleni: Bildiriler, 7–8 Ocak 2002. – Ankara., Kültür Bakanlığı yay., 2002. – 396 s.
30. Banguoğlu T. Türkçenin Grameri / T. Banguoğlu. – Ankara: TDK Yay., 2007. – 628 s.
31. Başkan Ö. Lenguistik Metodu / Ö. Başkan. – İstanbul: Multilingual Yay., 2003. – 305 s.
32. Bayrav S. Yapısal Dlibilimi / S. Bayrav. – İstanbul: Multilingual Yay., 1998. – 235 s.
33. Bozkurt F. Türkçe Çağdaş Dilbilgisi / F. Bozkurt. – İstanbul: İnihilap Hitaberi, 1994. – 171 s.

34. Caferoğlu A. Türk dili tarihi / A. Caferoğlu. – İstanbul,: Enderun kitabevi, 2013. – 246 s.
35. Demir T. Türkçe dilbigisi / T. Demir. – Ankara: Kurmay Yayınları, 2000. – 704 s.
36. Ediskun H. Yeni Türk dilbilgisi / H. Ediskun. – İstanbul: Remzi Kitabevi, 1993. – 416 s.
37. Ercilasun A.B. Türk Dil Tarihi / Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla / A.B. Ercilasun. – Akçağa yayınları, 2011. – 486 s
38. Ergin M. Orhun Abideleri / M. Ergin. – Boğaziçi Yayınları, 1996, – 147 s.
39. Ergin M. Üniversiteler için Türk dili / M. Ergin. – İstanbul: Bayrak Yayınlar, 2009. – 544 s.
40. Gencan T.N. Dilbilgisi / T.N. Gencan. – İstanbul: Ahmet Sait Matbaası, 1971. – 200 s.
41. Göksel A. Turkish: A Comprehensive Grammar / A. Göksel. – NY.: Routledge, 2005. – 605 p.
42. İmer K. Türkiye’de dil planlaması: Türk dili devrimi. – 2 bsk. / K. İmer – Ankara: Kültür Bakanlığı, 2001. – 219 s.
43. Koç N. Yeni dil bilgisi / N. Koç. – İstanbul: Yayınevi, 1992. – 630 s.
44. Korkmaz Z. Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi / Z. Korkmaz. – Ankara: TDK yayınları, 2013. – 230 s.
45. Tuna O.N. Sümer ve Türk Dillerinin Tarihî İlgisi ve Türk Dilinin Yaşı Meselesi / O. N. Tuna. –İstanbul: Türk dil kurumu yayınları, 1997. – 57 s.

Історія перської літератури

1. Перші писемні джерела у тюрків.
2. Перший словник Махмута Кашгарського «Дивані люгатет-тюрк» (Словник Тюркських мов).
3. «Кодекс куманікус» (Книга куманов) (XIV ст).

4. «Огуз-наме» – епічний твір про походження тюркських народів: кипчаки, кангли, карлуки та інші.
5. Література доби ісламського впливу, та її особливості.
6. Виникнення та розвиток тюркського національного епосу.
7. Тюркський героїчний епос: «Книга мого Деде Коркута».
8. Народний театр в турецькій літературі та культурі: театр тіней (Карагьоз оюну) та монотеатр меддаху.
9. Традиції народної драми в сучасній турецькій літературі та її типологічні закономірності.
10. Народна релігійно-суфійська література.
11. Жанри (духовні вірші), форми і система поетичної образності суфійської поезії.
12. Організація літературного життя на теренах мусульманської культури. Інститут придворних поетів.
13. Перші твори турецької середньовічної прози. Джелаледдін Румі (1207 – 1279) і його роль в розповсюдженні суфійської ідеології.
14. Султан Велед (1226 – 1312). Його поетична трилогія: «Поема початку» («Ібтіда-наме»), «Поема лютні» («Ребаб-наме») і «Поема кінця» («Інтіха-наме»).
15. Юнус Емре (1250? – 1320). Релігійно-філософські погляди поета.
16. Зародження світської поезії. Вірші Деххані (XIII ст.).
17. Традиція жанру назіре. Письменство тасаввуфу.
18. Поезія дивана. Передумови виникнення літератури дивана.
19. Визначальні риси літератури Дивана. Мова та поетика творів. Поетичні жанри літератури Дивана.
20. «Золоте століття» турецької літератури.
21. Мухаммед Абдул Баки (1526 – 1600). Творчість поета як художній підсумок «золотого періоду».
22. Нова турецька література.
23. Література Танзімату (1860–1896 рр.). Передумови її виникнення та головні особливості напряму. Періодизація.

24. Перший турецький психологічний роман «Зехра» Набізаде Назима.
25. Класицизм (Шінасі), романтизм (Намик Кемаль), реалізм (Галіт Зія), натуралізм (Набізаде Назим, Гюсеїн Рагмі Гюрпинар) в турецькій прозі періоду Танзімату.
26. Зародження турецької драматургії.
27. Перша п'єса Шінасі «Одруження поета» та Намика Кемалья «Батьківщина або Сілістрія».
28. Літературні течії Servet-i Fünun та Fecr-i Ati.
29. Соціальний реалізм в літературі періоду Servet-i Fünun: тематика творів, метод відображення дійсності.
30. Творчість Мегмета Акіфа Ерсоя (Гімн Турецької республіки, епіко-ліричні твори, «Safahat») та її значення для турецької літератури.
31. Період національної літератури (Milli Edebiyat Dönemi) (1911–1923). Становлення періоду, історичне тло, ідеї національного самоусвідомлення.
31. Зія Ѓьокальп як ідеолог турецького націоналізму.
32. Роман та новела в період національної літератури.
33. Творчість Якупа Кадрі Караосманоглу, Рефіка Галіта Карая, Омера Сейфеттіна, Решата Нурі Гюнтектіна, Галіде Едіп Адивар.
34. Розквіт жанру новели у творчості Омера Сейфеттіна.
35. Романтичний струмінь та тема Анатолії у романістиці Решата Нурі Гюнтектіна.
36. Поезія в період національної літератури. Творчість Мехмета Акіфа Ерсоя (національний гімн), Ях'ї Кемалья Беятли, Зії Ѓьокальпа.
37. Турецький роман ХХ століття: основні риси розвитку, періодизація, найвидатніші представники.
38. Сучасна турецька література: течії, стилі, жанри.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Айзенштейн Н.А. Из истории турецкого реализма. – М., 1968. – 284 с.
2. Алькаева Л.О. Из истории турецкого романа. – М., 1975. – 276 с.

3. Арабская средневековая культура и литература. Сборник статей зарубежных ученых. Издательство «Наука». Главная редакция восточной литературы, М. 1978. – 218 с.
4. Бертельс Е.Э. Суфизм и суфийская литература. – М., 1965. – 531 с.
5. Вірші турецьких поетів. (Н.Хікмет, Т.Фікрет, Х.Фахрі)// П.Тичина. Зібрання творів у дванадцяти томах. Т. 6. – К.: Наукова думка, 1985. – С. 370-377.
6. Гарбузова В.С. Поэты средневековой Турции. – Л., 1963. – 202 с.
7. Гарбузова В.С. Поэты Турции XIX века. – Л., 1961. – 116 с.
8. Гарбузова В.С. Поэты Турции первой четверти XX века. – Л., 1975. – 71 с.
9. Гордлевский В.А. Очерки по новой османской литературе // Изб.соч. Т. 2. – М., 1960 – 1961
10. Гюнтекин Р.Н. Пташка співуча: Роман / Р.Н. Гюнтекин [пер. з тур. В.М. Верховеня]. – Харків: Фоліо, 2011. – 506 с.
11. Грісбах-Туган Г. Новітнє турецьке красне письменство = Die Modern Türkische Prosaliteratur / В.Дубровський (авторизований переклад з нім. мови). – Б.м.: Б.в., 1948. – 30 с. див. цю статтю у [Кочубей Ю. В.В. Дубровський (1897-1966) як сходознавець / Ю.М. Кочубей; Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України. – К., 2011. – С. 280-316.]
12. Дерменджі О. Мевляна як феномен світової літератури / О. Дерменджі // Україна і Туреччина : Історія культурних зв'язків та співробітництво на сучасному етапі. – К., 2011. – С. 149-160.
13. Дерменджі О. Мустафа Кутлу – повернення до традиції в сучасній турецькій літературі / О. Дерменджі // Вісник КНУТШ. Східні мови та літератури. – 2001. – Вип. 5. – С. 59- 62.
14. Джейган Н. Літературний рух у період правління Абдульхаміда: «Сервет-і фюнун» / Н. Джейган // Вісник КНУТШ. Східні мови та літератури. – 2009. – Вип. 15. – С. 46-51
15. Жирмунский В.М. Фольклор Запада и Востока. Сравнительно-исторические очерки / В.М. Жирмунский. – М.: ОГИ, 2004. – 464 с.
16. Жирмунский Виктор Максимович. Сравнительное литературоведение: Восток и Запад. Л.: Наука, 1979, с. 496.
17. З турецької поезії // Мірошніченко М. На світловидноті: Авторська антологія перекладача / М. Мірошніченко; упоряд. Л. Мірошніченко; передм. С. Борщевського. – К.: Етнос, 2009. – С. 342-367.
18. Каян І.Л. Турецький поет Махмуд Баки та його касида на честь султана Сулеймана / І.Л. Каян // Вісник Київського міжнародного університету. – 2005. – Вип 6. – С. 116- 121.
19. Кримський А. Історія Туреччини та її письменства. Письменство XIV-XV вв. / А.Ю. Кримський // Кримський А.Ю. Вибрані сходознавчі праці: В 5 т. / редкол.: Л.В. Матвеева (головн.ред.) [та ін.]; НАН України, Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського. Т.ІІІ: Тюркологія. – К.: ВД «Стилос», 2010. – С. 7-88.

20. Маштакова Е.И. Турецкая литература // История всемирной литературы. Т. 4. – М.; 1987; Т. 5. – М., 1988; Т. 6. – М., 1989.
21. Маштакова Е.И. Турецкая литература конца XVII – начала XIX вв. К типологии переходного периода. – М., 1984.
22. Оганова Е.А. Традиции народной драмы в современной турецкой драматургии. – М., 2006.
23. Озунгуй А.Р. Жанр сіясетнаме в літературі дивану / А.Р. Озунгуй // Україна і Туреччина: Історія культурних зв'язків та співробітництво на сучасному етапі.... – К.: ВПЦ «Київський університет», 2011. – С. 169-176.
24. Орхан Велі. З турецької / [пер. І. Світличний] // Світличний І. Серце для куль і для рим: Поезії. Поетичні переклади. Літературно-критичні статті. – К.: Радянський письменник, 1990. – С. 218-224.
25. Підвойний В. Турецько-українські літературні зв'язки / В. Підвойний // Література. Фольклор. Проблеми поетики. – 2009. – Вип. 33, ч. 2.: Українсько-турецькі культурні взаємини. – С. 213-223.
26. Підвойний В.М. Еволюція новітнього турецького роману / В.М. Підвойний // Вісник Львівського університету: Сер. філологічна. – 2005. – Вип. 36. – С. 243-250.
27. Прушковська І. В. "Краса і любов" Шейха Галіба (До проблем індійського стилю у турецькій літературі): монографія. — К. : Четверта хвиля, 2008. — 256с. — Бібліогр.: с. 249-255.
28. Прушковська І. Поети-містики як провісники суфізму // Україна і Туреччина: Історія культурних зв'язків та співробітництво на сучасному етапі. – К., 2011. – С. 166-68.
29. Прушковська І.В. Вплив західних тенденцій на турецьку літературу початку ХХ ст. (на матеріалі творів Джеміля Меріча) / І.В. Прушковська // Літературознавчі студії. – 2008. – Вип. 22. – С. 197-201.
30. Репенкова М.М. От реализма к постмодернизму. Современная турецкая проза. – М., 2008.
31. Рог Г. Романістика представників гурту «Сервет-і Фюнун»: пошуки та втрати / Г. Рог // Вісник КНУ ТШ. Сер.: Східні мови та літератури. – 2008. – Вип. 13. – С. 38-41.
32. Рог Г.В. «Роман 12 березня» у контексті розвитку турецької прози кінця ХХ століття / Г.В. Рог // Літературознавчі студії. – 2004. – Вип. 10. – С. 290-295.
33. Рог Г.В. Жанрова парадигма сучасного турецького роману 80-90 рр. ХХ ст. / Г.В. Рог // Літературознавчі студії. – 2007. – Вип. 19. – С. 133-140.
34. Рог Г.В. Постмодерністський турецький роман: зародження і розвиток / Г.В. Рог // Літературознавчі студії. – 2006. – Вип. 16.
35. Рог Г.В. Турецький детективний роман: проблеми розвитку / Г.В. Рог // Літературознавчі студії. – 2004. – Вип. 11. – С. 413-416.

36. Турецькі героїчні епоси. Дастані: збірник [пер. з турец. Ф.І. Арнаут, М.Г. Василенко, К.С. Шпорт]. – К.: ВПЦ «Київ. ун-т», 2009. – 167 с.
37. Утургаури С.Н. Турецкая проза 60 – 70-х годов. Основные тенденции развития. – М., 1982.
38. Фомкин М.С. Султан-Велед и его поэзия. – М., 1994.
39. Халимоненко Г.І. Ашик Паша (1271-1333) / Г.І. Халимоненко // Сходознавство. Oriental Studies. – К., 2004. – Вип. 1. – С. 43-49
40. Халимоненко Г.І. Місце Деггані у поезії турецького дивану / Г.І. Халимоненко // Вісник КНУТШ. Східні мови та літератури. 2000. – № 4. – С. 60-65.
41. Халимоненко Г.І. Мова як чинник класифікації турецької середньовічної прози / Г.І. Халимоненко // Вісник КНУ ТШ. Східні мови та літератури. – 2006. – № 11. – С. 51-53
42. Халимоненко Г.І. Омер Полат і його роман Сарагьол // Всесвіт. – 1979. – № 11. – С. 67- 69.